

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **Ing. B. F. pre trestný čin podvodu** podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné, na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. marca 2009 o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. januára 2008, sp. zn. 3 T 12/2005, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa napadnutý rozsudok **zrušuje v celom rozsahu.**

Na podklade § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa obžalovaný

Ing. B. F., nar. X.

.

uznáva za vinného, že

1/

dňa 15. apríla 1999 vo F. prevzal od J. P. ako zástupcu firmy R., 250 000 Kč a dňa 4. mája 1999 v B. od tej istej osoby 150 000 Kč ako zálohovú platbu na základe uzatvorenej medzinárodnej zmluvy medzi jeho firmou Ing. B. F. – S. a firmou R., ktorej sa zaviazal

r. 1999 dodat' 1040 t primárneho hliníka A7/99,7 %, pričom predložil sfaľšované doklady o vlastníctve, uskladnení a certifikácii hliníka v colnom sklade A., avšak hliník doposiaľ nedodal ani peniaze napriek urgenciám nevrátil, čím spôsobil firme R., škodu vo výške 475 500 Sk (15 783,70 €),

2/

dňa 1. júla 1999 v B. prevzal od zástupkyne firmy D. 200 000 Sk (6 638,78 €) ako zálohu na budúci obchodný kontrakt podľa kúpnopredajnej zmluvy z 12. mája 1999 medzi jeho firmou Ing. B. F. – S. a firmou D., v ktorej sa zaviazal do konca r. 1999 dodat' 3 500 t primárneho hliníka A7/99,7 %, pričom predložil sfaľšované doklady o vlastníctve, uskladnení a certifikácii hliníka v colnom sklade A., avšak hliník dosiaľ nedodal a z poskytnutej zálohy na základe opakovaných urgencií dosiaľ vrátil 85 000 Sk, čím spôsobil firme D. škodu vo výške 115 000 Sk (3 817,30 €),

3/

dňa 7. júla 1999 v K. prevzal na základe predfaktúry č. 0707/99 od firmy S. bankovým prevodom na svoj účet v T. 262 554 USD na základe kúpnopredajnej zmluvy č. PCM zo 6. júla 1999 medzi jeho firmou Ing. B. F. – S. a S., v ktorej sa zaviazal do konca júla 1999 dodat' 261,560 MT primárneho hliníka A5, pričom predložil sfaľšované doklady o vlastníctve, uskladnení a certifikácii hliníka v colnom sklade A., avšak dodal len 140 530 MT hliníka A5 v hodnote 201 520 USD a ďalší hliník doposiaľ nedodal, ani nevrátil peniaze, čím spôsobil S. škodu vo výške 2 696 664 Sk (89 512,84 €),

4/

dňa 9. augusta 1999 v Prahe uzavrel za svoju firmu Ing. B. F. – S. a firmou S. kontrakt č. 990806/1-A1 o dodaní 261 t hliníka A5 a dňa 11. augusta 1999 zmluvy o postúpení práv a povinností na firmu K., pričom predložil sfaľšované doklady o vlastníctve, uskladnení a certifikácii hliníka v colnom sklade A. a na základe tohto kontraktu uplatnil u kupujúcej firmy K. predfaktúrou č. 16/08/99/1 zo dňa 16. augusta 1999 vyplatenie 357 630 USD a faktúrou č. 30/08/99/1 z 30. augusta 1999 vyplatenie 359 333 USD, ktoré mu však neboli vyplatené a hliník nedodal, pričom nepravdivo deklaroval uvoľnenie hliníka z colného skladu A. a v prípade uhradenia faktúry by bol firme K. spôsobil škodu podľa kurzového prepočtu vo výške 15 213 441 Sk (504 993,72 €),

5/

dňa 3. októbra 1999 v B. vo firme I. podpísal s Ing. J. B. zmluvu o pôžičke 95 000 USD, ktoré prevzal toho istého dňa s dobou platnosti do 30. novembra 1999, hoci si bol vedomý toho, že túto sumu nevráti, pričom predložil pred uzavretím zmluvy sfaľšovanú „smlouvu o pújce“ na 15 000 000 USD z 23. septembra 1999, podľa ktorej bol povinný zaplatiť veriteľovi spoločnosti P. poplatok 120 000 USD, doposiaľ z tejto sumy po viacerých urgenciách vrátil len 60 000 Sk, čím spôsobil Ing. J. B. škodu vo výške 3 789 685 Sk (125 794,49 €).

t e d a

v bode 1/ - 5/

ku škode cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu, pričom sčasti sa tohto konania dopustil konaním nebezpečným pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu v úmysle spáchať trestný čin, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo.

čím spáchal

v bode 1/ - 5/

pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák.

z a t o s a o d s u d z u j e

podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 **k trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť rokov).**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 **sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.**

Podľa § 49 ods. 1/ Tr. zák. mu súd **ukladá aj trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť na dobu 3 (troch) rokov.**

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. **je obžalovaný povinný nahradiť** spôsobenú škodu, a to

- R. P., ul. J. v sume 475 500 Sk (15 783,70 €),
- Ing. D. H., ul. J. v sume 115 000 Sk (3 817,30 €),
- Ing. J. B., M. v sume 3 789 685 Sk (125 794,49 €).

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. sa poškodený Ing. J. B. so zvyškom svojho nároku na náhradu škody odkazuje na konanie vo veciach občianskoprávných.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3 T 12/05, zo dňa 24. januára 2008 bol obžalovaný Ing. B. F. uznaný za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 31. augusta 1999, čiastočne v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené v skutkovej vete výrokovej časti tohto rozsudku.

Za to mu Krajský súd v Banskej Bystrici, podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 účinného do 1. januára 2006 uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Na výkon ktorého ho zaradil podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do druhej nápravno výchovnej skupiny.

Zároveň zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozsudkom Okresného súdu Košice, sp. zn. 7 T 6/03, z 29. januára 2003 ako aj rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ stratili podklad.

Obžalovanému uložil aj trest zákazu podnikateľskej činnosti na dobu 3 (troch) rokov.

Napokon rozhodol o nárokoch poškodených v rámci adhézneho konania.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Ing. B. F. včas odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním, v ktorom namietal ú okolnosť, že mu

nebol preukázaný úmysel spôsobiť trestný čin, nakoľko v čase uzatvárania obchodov nemal vedomosť, že záväzky nesplní.

Tovar v skutočnosti mal k dispozícii, mohol ho ponúkať na predaj, aj keď nebol jeho vlastníkom. K realizácii obchodov nedošlo preto, že poškodení nemali dostatok finančných prostriedkov. Ku skutku pod bodom 5/ uviedol, že mal podpísanú zmluvu o pôžičke so zahraničným partnerom, peniaze mal v úmysle vrátiť a postupne ich vracia, splatil už 800 000 Sk, nie iba 60 000 Sk.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky navrhol na verejnom zasadnutí odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Na podklade podaného odvolania obžalovaného Ing. B. F. Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné iba čiastočne.

Krajský súd v Banskej Bystrici vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 6 Tr. por.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, ako sa prvostupňový súd vysporiadal s obranou obžalovaného, že skutkov sa nedopustil a išlo iba o obchodno-právny vzťah, záväzky si neplnili poškodení a nie on.

Obžalovaný doznať, že od poškodených prevzal peniaze, tovar nedodal, alebo dodal v menšom množstve (bod 3/), poprípade iba požadoval platby (bod 4/), avšak bránil sa tým, že tovar mal uskladnený v colnom sklade a k obchodom nedošlo len z viny poškodených. Taktiež priznal že od Ing. B. si požičal 95 000 USD, ale s úmyslom, že peniaze riadne vráti.

Hneď úvodom treba uviesť, že poškodeným doposiaľ (ani po skoro 9-tich rokoch) peniaze nevrátil.

Pokiaľ ide o skutky pod bodmi 1/ - 4/ bol obžalovaný jednoznačne usvedčovaný výpoveďami poškodených a pracovníkov poškodených firiem, ktorí potvrdili, že obžalovaný im sľúbený tovar nedodal, napriek tomu, že peniaze prevzal, predkladal im falošné doklady, ktoré mali potvrdiť jeho vlastníctvo k tovaru, uviedli, ako sa obžalovaný vyhováral, sľuboval dodanie tovaru, popr. vrátenie peňazí. Teda až na hlavnom pojednávaní vyšiel s obranou, že práve poškodení zapríčinili nemožnosť dodania sľúbeného tovaru vzhľadom na ich insolventnosť.

Výpovede poškodených potvrdili zástupcovia firiem N., ktorí zistili, že obžalovaný ponúka tovar, ktorý mu nepatrí a používa falšované doklady ich firiem. Preto aj upozorňovali poškodených, že ide o podvodníka. V žiadnom prípade nemal dohodu s majiteľom hliníka, aby ich tovar predával.

Obžalovaný teda nikdy netvrdil, že tovar nedodáva (ani žiadny nevlastnil s výnimkou toho, ktorý čiastočne dodal firme S.), pre porušenie podmienok zo strany poškodených. Nesplnenie sľubov odôvodňoval klasickými výhovorkami podvodníkov (na dohodnutú schôdzku peniaze niesol, ale dostal defekt, pred naložením tovaru sa v colnom sklade zrútila rampa, tovar podlieha preclievaniu, posielal splátkový kalendár, ktorý opäť nedodržel, alebo jednoducho na dohodnuté stretnutia neprišiel...atď.).

Taktiež pri vylákaní sumy 95 000 USD od Ing. B. použil obžalovaný sfalšované doklady, čo potvrdili tak zástupcovia spoločnosti P. ako aj znalecký posudok z 15. júla 2003. Obžalovaný prepísal v zmluve sumu 20 000 USD na 120 000 USD a túto aj od poškodeného požadoval. Zástupcovia L. zistili, že obžalovaný neplní žiadne sľuby, neplatil poplatky, neplnil podmienky, a preto mu pôžička nebola poskytnutá. Aj keď pri jednaniach tvrdil, že pre neho nie je problém uhradiť 1 mil. USD, nemal ani na úhradu v reštaurácii.

Svedok Ing. B. a svedok B. potvrdili aj akým spôsobom sa obžalovaný vyhováral, keď mal peniaze vrátiť- opätovne porucha auta, zatajovanie sa, vyhýbanie, sľub, že vráti

1 mil. Sk, a keď svedok prišiel v dohodnutý čas do jeho firmy samozrejme tam obžalovaný nebol...

Obžalovaný bol usvedčovaný aj ďalšími svedeckými výpoveďami a listinnými dôkazmi, z ktorých bolo nesporné, že sa skutkov dopustil tak, ako to ustálil krajský súd.

Najvyšší súd nemá preto pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených vo výroku napadnutého rozsudku, keďže zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní a je nimi nepochybne preukázané, že obžalovaný ku škode cudzieho majetku seba obohatil tým, že iného uviedol do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu, pričom sčasti sa uvedeného konania dopustil konaním nebezpečným pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, avšak k jeho dokonaniu nedošlo.

Preto správne postupoval krajský súd, keď uznal obžalovaného vinným z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák., avšak pochybil, keď skutok uvedený pod bodom 5/ považoval za samostatný skutok.

Tento obžalovaný spáchal necelé 2 mesiace po spáchaní skutku pod bodom 4/, pričom použil taktiež sfaľovaný doklad, teda skutku sa dopustil obdobným spôsobom vykonania, v miestnej i časovej súvislosti s rovnakým úmyslom. Ide potom o dielči skutok jedného trestného činu.

Odvolací súd použil pre obžalovaného najpriaznivejšie znenie zákona - s účinnosťou do 1. januára 2006, nakoľko pri použití zákona účinného do 31. augusta 1999 bolo nutné vychádzať zo škody veľkého rozsahu (1 800 000 Sk), avšak od 1. októbra 2005 škodu veľkého rozsahu predstavovala suma až 3 450 000 Sk, čo je pre obžalovaného priaznivejšie.

Odvolací súd síce vyhodnotil odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu k výroku o vine napadnutého rozsudku za neopodstatnené, avšak dospel k záveru, že v posudzovanej trestnej veci mal súd prvého stupňa pri úvahe o výmere trestu prihliadnúť aj na dĺžku konania. Obžalovaný sa skutkov dopustil bezmála pred 9. rokmi, pričom prietahy v konaní neboli zapríčinené jeho prípadnými obštrukciami. Aj keď u neho nie sú dané žiadne poľahčujúce

okolnosti, treba prihliadnuť najmä na porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho vyšší vek. S prihliadnutím však na jeho postoj k prejednávanej veci ako aj okolnosť, že sa už dopustil obdobného konania, nepripadalo do úvahy použitie zmierňujúceho ustanovenia § 40 Tr. zák.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám rozhodol o vine obžalovaného na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a obžalovanému uložil trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby so zaradením **do najmiernejšej** nápravno výchovnej skupiny, s prihliadnutím na stupeň a povahu narušenia páchatel'a.

Odvolací súd nepoužil ustanovenie o súhrnnom treste s prihliadnutím na ustanovenie ods. 4 § 35 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Výrok o treste zákazu činnosti ako aj výrok o náhrade škody ponechal odvolací súd prakticky nezmenený, keďže zodpovedali stavu veci a zákonu.

Takto uložené tresty splnia svoj účel tak z pohľadu generálnej ako aj individuálnej prevencie a zodpovedá kritériám uvedeným v § 23 ods. 1, § 31 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 5. marca 2009

JUDr. Peter H a t a l a , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová